

promyslovosti. – 2004. – No. 5. – P. 75–80. **5.** Transportno-tehnolohichna lohistyka enerhoiemnykh vyrobnytstv / Pid red. V. O. Budi-shevskoho, A. O. Sulimy. – Donetsk : RVA DonNTU, 2003. – 302 p. **6.** Mishenin Ye. V. Ekolohoorientovane lohistrychne upravlinnia vyrobnytstvom : monohrafiia / Ye. V. Mishenin, I. I. Koblianska, T. V. Ustik et al. ; za nauk. red. dokt. ekon. nauk, prof. Mishenina Ye. V. – Sumy : Drukarskyi dim «Papyrus», 2013. – 248 p. **7.** Matematika. Matematicheskiy analiz dlya ekonomistov / O. I. Vedina, V. N. Desnitskaya, G. B. Varfolomeeva et al. ; [pod red. prof. Griba A. A., dotsenta Tarasyuka A. F.]. – M. : Filin; Rilant, 2000. – 360 p. **8.** Johnson J. Sovremennaya lohistyka / J. C. Johnson, D. F. Wood, D. L. Wardlow et al. ; [per. s angl.]. – 7-e izd. – M. : Vilyams, 2004. – 624 p. **9.** *Formuvannia oblikovo-analitychnoho zabezpechennia upravlinnia vytratamy pidpriemstv ta yikh obiednan : monohrafiia* [Formation of Accounting and Analytical Support Cost Management of Enterprises and Their Associations : monograph] / A. A. Pylypenko, I. P. Dzubko, O. V. Pysarchuk ; [za zah. red. dokt. ekon. nauk, dotsenta Pylypenka A. A.]. – Kharkiv : Vyd-vo KhNEU, 2011. – 344 p. **10.** Yastremska O. M. *Metodychnyi pidkhid do stratehichnoho planuvannia yakosti funktsionuvannia pidpriemstva* [The Methodical Approach to Strategic Planning Quality of the Enterprise] / O. M. Yastremska, H. V. Strokovych // Aktualni problem ekonomiky. – 2015. – No. 4. – P. 470–483. **11.** Pushkar M. S. *Kreatyvnyi oblik (stvorennya informatsii dlia menedzheriv) : monohrafiia* [Creative Accounting (Creating Information for Managers) : monograph] / M. S. Pushkar. – Ternopil : Kart-Blansh, 2006. – 334 p.

Інформація про автора

Клімов Андрій Віталійович – канд. екон. наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (пр. Науки, 9а, м. Харків, 61116, Україна, e-mail: klimov2005@gmail.com).

Информация об авторе

Климов Андрей Витальевич – канд. екон. наук, доцент кафедры бухгалтерского учета Харьковского национального экономического университета имени Семена Кузнеця (пр. Науки, 9а, г. Харьков, 61166, Украина, e-mail: klimov2005@gmail.com).

Information about the author

A. Klimov – Candidate of Sciences in Economics, Associate Professor of the Department of Accounting, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics (Nauky pr., 9a, Kharkiv, 61166, Ukraine, e-mail: klimov2005@gmail.com).

*Стаття надійшла до ред.
18.12.2015 р*

JEL Classification: M 15

УДК 338.512

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИМИ ВИТРАТАМИ В СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Лепейко Т. І.

Анотація. Досліджено підходи до управління інформаційними витратами в сучасному бізнес-середовищі. Під час дослідження було проаналізовано категорійний апарат предметної області, сформульовано визначення управління інформаційними витратами та визначено складові таких витрат. Обґрунтовано перелік підходів та технологічних інструментів, застосування яких під час управління інформаційними витратами підсилює конкурентні переваги підприємства. Встановлено особливості побудови системи управління інформаційними витратами, її складові та механізми їх взаємодії у сучасних умовах. Доведено, що така система управління має бути модифікована на різних етапах життєвого циклу продукту та підприємства.

Ключові слова: управління інформаційними витратами, інформаційна система, інформаційні ресурси.

ОСОБЕННОСТИ УПРАВЛЕНИЯ ИНФОРМАЦИОННЫМИ ИЗДЕРЖКАМИ В СОВРЕМЕННОЙ ЭКОНОМИКЕ

Лепейко Т. И.

Аннотация. Исследованы подходы к управлению информационными затратами в современной бизнес-среде. В ходе исследования был проведен анализ категориального аппарата предметной области, сформулировано определе-

© Лепейко Т. І., 2015

ние управления информационными расходами и определены составляющие таких расходов. Обоснован перечень подходов и технологических инструментов, применение которых при управлении информационными затратами усиливает конкурентные преимущества предприятия. Установлены особенности построения системы управления информационными затратами, ее составляющие и механизмы их взаимодействия в современных условиях. Доказано, что такая система управления должна быть модифицирована на различных этапах жизненного цикла продукта и предприятия.

Ключевые слова: управление информационными затратами, информационная система, информационные ресурсы.

PECULIARITIES OF MANAGING INFORMATION COSTS IN MODERN ECONOMY

T. Lepeyko

Abstract. Approaches to managing information costs in modern business environment have been studied. In the course of the study an analysis of categorical apparatus of the subject area has been conducted, the definition of management of information costs has been formulated and constituents of the costs have been identified. The list of approaches and technological tools, which application in managing information costs enhances the enterprise's competitive advantages, has been substantiated. The peculiarities of building a system for managing information costs, its constituents and mechanisms of interaction under modern conditions have been determined. It has been proved that such management system should be modified at different stages of the life cycle of the product and the enterprise.

Keywords: management of information costs, information system, information resources.

Сучасний етап розвитку суспільства заснований на докорінній зміні ролі інформації в його житті. Загальновідомо, що перше з початку нашої ери подвоєння знань людства відбулося в 1750 р., друге – на початку ХХ сторіччя, третє – в 1950 р. далі подвоєння знань відбувалося кожні 10 років, після 1970 р. – кожні 5 років, а після 1991 р. – щорічно. Таким чином, обсяг інформації у світі до початку ХХІ сторіччя збільшився більш ніж у 250 тис. разів. Тепер інформація перетворилася на стрижневий принцип, від якого залежать інші сучасні соціально-економічні процеси. Це пов'язано з трьома причинами: по-перше, виробництво інформації стає однією з найважливіших сфер людської діяльності (у розвинених країнах світу понад 80 % витрат у сфері виробництва у вартісному та часовому вираженні припадає на роботу з інформацією); по-друге, інформація є основою інформаційних технологій, які багато в чому визначають зміст, масштаби і темпи розвитку інших технологій, впливаючи на всі сторони життя суспільства; по-третє, виробництво інформації ініціювало інформаційний вибух.

З поширенням Інтернету почався бурхливий розвиток галузей, пов'язаних із продукуванням інформаційних продуктів як для підприємств (окремі програмні продукти та програмне забезпечення великих інформаційних систем), так і для індивідуального споживача (продукти мультимедійних електронних видань). Таким чином, прямий прояв впливу інформаційної економіки на бізнес полягає у зміні характеру взаємодій суб'єктів економіки в напрямку підвищення ефективності взаємодії, а непрямий – у підвищенні інноваційного потенціалу підприємств. За рахунок електронної прозорості світового ринку споживач отримує миттєвий доступ до інформації про будь-які товари, що веде до зростання конкуренції між виробниками і, як наслідок, – до зростання продуктивності та якості продуктів і послуг.

Посилення конкурентної боротьби у «капіталізмі без тертя», як зазначив Білл Гейтс у [1], призводить до актуалізації проблеми управління витратами на продукування, поширення та споживання інформації.

Питанням проблематики інформаційної економіки та управління інформацією присвячено багато робіт зарубіжних і вітчизняних учених, наприклад, роботи Б. Гейтса, М. Портера, Р. Коуза, Д. Тепскотта, Е. МакЕфі, О. Пушкаря, Л. Мельника, Д. Єрьоміна, А. Мартиновича, О. Замули, Б. Розенберга, В. Цветкова та ін.

Але поза зоною уваги залишаються багато дискусійних питань, що пов'язані з визначенням сутності, складових та побудовою механізму управління інформаційними затратами.

Тому метою статті є обґрунтування підходу щодо управління інформаційними витратами на рівні підприємства.

Аналіз існуючих поглядів на цю проблему дозволив визначити три групи дискусійних моментів, які потребують однозначного трактування: погляд на сутність інформаційних витрат; нова парадигма розуміння сучасного підприємства та бізнесу; підхід до управління інформаційними витратами з урахуванням сучасних реалій бізнес-середовища.

По-перше, розглянемо сучасні основи визначення сутності інформаційних витрат. В цілому можна погодитись із доробками, які викладені в роботі О. Замули [2], де вона робить висновок про ототожнення інформаційних витрат із трансакційними. Аналогічна точка зору наведена в роботі М. Шигун, в якій серед трансакційних витрат виділено інформаційні, «які включають процеси надання та отримання інформації господарюючим суб'єктом» [3, с. 1].

Але, на наш погляд, більш ґрунтовна точка зору заснована на використанні терміна «сукупна вартість володіння» (Total Cost of Ownership). Витрати в такому разі будуть складатися з таких елементів: обладнання, системне та прикладне програмне забезпечення, зовнішній консалтинг, зарплата працівників, зайнятих упровадженням і підтримкою системи, загальновиробничі витрати, асоційовані з інформаційною системою забезпечення, зовнішній консалтинг, зарплата працівників, зайнятих упровадженням і підтримкою системи, загальновиробничі витрати, асоційовані з інформаційною системою. В роботі А. Мартиновича [4] подано дещо спрощене визначення таких витрат, під якими розуміють витрати на «придбання, впровадження та використання інформаційної системи». При цьому поза увагою автора зостається сама інформація, яка може існувати в інформаційній системі, але іноді вона сама є важливим ресурсом і створює додану вартість та конкурентні переваги.

Така постановка питання допомагає перейти до обґрунтування підходу до управління. Важливим критерієм при цьому є оптимальність розміру витрат, що призводить до необхідності використання всіх управлінських функцій: планування, обліку і контролю. Необхідно вирішити питання, пов'язані з проблемою зниження сукупної вартості володіння інформаційною системою та інформацією, які заходи необхідно запровадити для отримання максимальної вигоди від використання інформаційних технологій, яким чином спланувати і знизити інформаційні витрати.

Слід зазначити досить цікавий погляд на структуру інформаційних витрат, який наведено в роботі Д. Єрьоміна [5], що для зростання ІТ-галузі необхідні такі складові: створення внутрішнього попиту на електронні послуги та товари та інтернет-інфраструктури; пошук капіталу для фінансування та запровадження сприятливих умов ведення бізнесу в ІТ-індустрії. В роботі [5] наведено цікаве порівняння різних країн за цими показниками на основі рейтингу 142 країн.

Таблиця 1

Порівняльний аналіз рейтингу умов розвитку ІТ-галузі

Складові розвитку	Заходи щодо їх реалізації	Місце в рейтингу				
		Україна	США	Індія	Німеччина	Єгипет
Створення попиту	Доступність новітніх технологій	96	18	47	20	110
	Державні закупки ІТ	112	9	78	29	104
	Кількість міжнародних патентів	71	3	63	3	73
Умови ведення бізнесу	Захист інтелектуальної власності	117	28	68	13	80
	Час для початку бізнесу	91	16	99	71	24
	Державне регулювання	130	58	48	21	83
Людський капітал	Якість системи освіти	62	28	38	17	135
Фінансовий капітал	Доступність венчурного капіталу	114	12	27	37	41
Інфраструктура	Чисельність абонентів Інтернету	59	17	101	10	91

За поданими даними можна засвідчити, що Україна має показники вище середнього лише в тій частині, яка характеризує потенційні умови розвитку інформатизації: кількість міжнародних патентів, якість системи освіти та інфраструктура. Отже, якщо мається на увазі необхідність розвитку ІТ-сфери, слід зосередитись на тих витратах, які безпосередньо мають не суто економічний, а технологічний характер.

Ця точка зору опосередковано підкреслюється в роботах І. Розенберга та В. Цветкова [6]. Вони вважають, що сутність проблеми інформаційних трансакційних витрат полягає у наявності «тертя», або гальмування цілеспрямованих дій інформаційних та інтелектуальних систем, та зазначають, що проблема поширюється на всі види передачі інформації і керуючих впливів. У роботі виділяються внутрішні інформаційні трансакційні витрати, обумовлені різними факторами, серед яких відзначають: асиметрію знань, якими володіє кожен елемент системи управління; порушення синхронності в роботі компонентів і елементів; функціональну невідповідність елементів і компонент систем; структурну неузгодженість складових системи; неоднорідність пізнавальних областей елементів системи, некоректну декомпозицію системи у процесі її проектування; невідповідність функціональної та організаційної структури. Важливим висновком є те, що інформаційна або інтелектуальна система здатна за рахунок властивостей самоорганізації, адаптивності й активності мінімізувати внутрішні трансакційні витрати [6].

Зовнішні інформаційні трансакційні витрати обумовлені опором зовнішнього середовища цілеспрямованій поведінці системи, на них впливають такі фактори: неадекватний опис інформаційної ситуації, у якій знаходиться об'єкт управління; асиметрію знань, якими володіє система щодо реальної ситуації; неадекват-

ною інтерпретацією стану і динаміки об'єкта управління; необхідністю забезпечення інформаційної безпеки системи або даних.

В роботі [6, с. 161] автори зазначають свою думку щодо складових інформаційних трансакційних витрат, наводячи такий перелік додаткових витрат: усунення інформаційної асиметрії, нечіткості і невизначеності інформації; на уточнення керуючих впливів; на нейтралізацію дій зовнішнього середовища, що суперечать меті управління; на поліпшення інтерпретованості інформації та інформаційної ситуації; на синхронізацію дій; на захист інформації і даних; на поновлення втраченої інформації або її резервне копіювання.

Слід зазначити, що така точка зору деякою мірою збігається зі змістом дискусії, яка на протязі останніх років ведеться в американських дослідженнях, присвячених інформаційній економіці.

У своїй книзі «Дорога в майбутнє» Білл Гейтс назвав Інтернет фундаментом «капіталізму без тертя» (friction-free capitalism), вважаючи його новою інфраструктурою, яка має наблизити ринки до досконалої, або вільної, конкуренції Адама Сміта. Він вважав, що, Інтернет повинен стати «сполучною ланкою, універсальним посередником», що дозволяє споживачам легко порівнювати ціни, споживчі особливості і якість різних товарів, а отже, самим сприяти загостренню конкурентної боротьби між потенційними постачальниками. Все це повинно привести до «споживчої утопії», де можна вивчати, порівнювати і навіть змінювати відповідно до своїх вимог усі товари світу. За визначенням автора, це буде «рай для покупця» [1], однак цей рай для покупця обертається посиленням конкуренції, оскільки саме «тертя» в більшості випадків є синонімом прибутку.

М. Портер показав зворотну сторону «капіталізму без тертя і протиріч» у своїй полемічній статті «Стратегія та Інтернет» [7]. Він дійшов висновку, що більшість тенденцій носять негативний характер: оскільки Інтернет-технологія полегшує споживачам доступ до інформації про продукти і постачальників, зміцнюючи, з одного боку, ринкову владу покупців, а з іншого – знижуючи бар'єри для виходу на ринок. Таким чином, компанії стикаються з серйозними труднощами, намагаючись зберегти індивідуальні пропозиції у відкритій Інтернет-системі, що посилює конкуренцію та збільшує кількість конкуруючих компаній. Головний парадокс Інтернету полягає в тому, що саме його переваги (широкий доступ до інформації; полегшення здійснення покупок, маркетингу та розподілу; додаткові можливості для споживачів і продавців у галузі пошуку партнерів, здійснення угод) ускладнюють компаніям їх використання для отримання прибутку [7].

З цього випливає ще одна проблема функціонування компаній епохи Інтернету, яка безпосередньо впливає на інформаційні витрати: захист конкурентних переваг в умовах вільного обміну інформацією.

Д. Тепскотт стверджує, що в майбутньому не розглядатимуть цілісну корпорацію як стартовий майданчик для створення вартості, розподілу функцій та визначення основних напрямків діяльності на внутрішньо- і міжфірмовому рівнях. Скоріше за все таким майданчиком будуть вважати повну свободу виробництва і розподілу, орієнтовану на створення додаткової цінності для клієнта. Автор підкреслює, що такий підхід далеко виходить за рамки сучасних концепцій аутсорсингу, у компанії не буде нічого свого [8]. Л. Дауне і Ч. Муї вважають, що економіці, повністю звільненої від «тертя», не потрібні «жорсткі» компанії [9].

Слід зазначити, що в роботі [9] з посиланням на представників посткорпоративної школи стверджується, що Інтернет низив деякі трансакційні витрати, передусім пов'язані з обміном інформацією, і на цій підставі прогнозують зменшення розмірів існуючих компаній та використання «голівудської моделі» виробництва. Це веде до справдження передбачення Білла Гейтса про те, що Інтернет стане «універсальним посередником», а отже, менеджери і керовані ними компанії, як стверджує Р. Коуз в [10], повністю зникнуть.

Однак, з цим не можна цілком погодитись, оскільки Інтернет знижує трансакційні витрати на ринках, але в той же час він зменшує і витрати на координацію діяльності всередині компаній, а отже, сприяє підвищенню ефективності менеджменту, завдяки чому організація зможе виконувати ще більше операцій без додаткових витрат. Справедливим є твердження Р. Коуза про комплексні наслідки інновацій, що впливають на трансакційні витрати. Він зазначає в [10], що більшість нововведень буде міняти як організаційні витрати (всередині компанії), так і витрати на використання механізму ціноутворення, тоді вплив нововведення на розмір компанії буде залежати від його впливу на ці два види витрат.

Ендрю МакЕфі в роботі [11] вважає, що інформаційні технології можуть збільшити відносні витрати використання ринку для координації діяльності при інтеграції складних інформаційних систем. В цьому випадку ієрархія може бути ефективнішою за ринки, що веде до виникнення вертикально інтегрованих компаній.

Досить цікава точка зору на інформаційні витрати наведена також у роботі І. Скворцова та Н. Георгіаді, чій основні погляди подано на рис. 1, який запозичений в [12].

Перевагою цієї моделі є можливість математичного опису інформаційних витрат на різних етапах життєвого циклу інформаційної системи та інформаційних ресурсів.

Другою проблемою, яка вимагає узагальнення, є розуміння сучасної парадигми підприємства. Можна подати таке її трактування. По-перше, розмір підприємства в сучасних реаліях залежить від можливості

оптимізації інформаційних витрат на функціонування й управління компанією. Т. Девенпорт зазначає, що з появою інтегрованих систем управління підприємствами бізнес-процеси змінюють, підганяючи їх під існуючу систему управління [9], організовуючи так звані «компанії в коробці» [13].

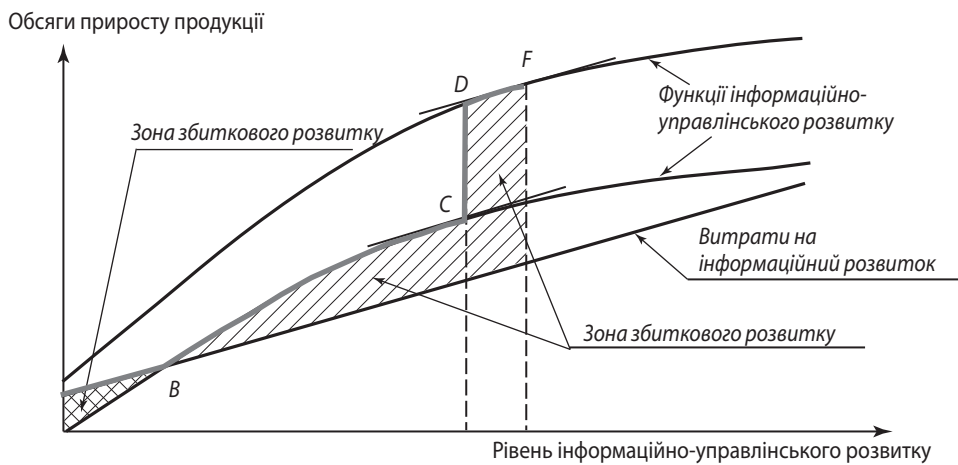

Рис. 1. **Модель організаційно-технологічного та інформаційно-управлінського розвитку підприємства**

OA – інформаційні витрати, які впливають на обсяги виготовлення продукції; B – точка переходу від збиткового до прибуткового інформаційного розвитку; C – точка максимального розвитку для визначеного організаційно-технологічного рівня; CD – перехід на новий організаційно-технологічний рівень; F – точка максимального розвитку для нового організаційно-технологічного рівня

По-друге, обмін знаннями у вільному Інтернет-просторі проходить вільно та інтенсивно. Як зазначено в [9], інновації в галузі комп'ютеризації не завжди захищені як інтелектуальна власність та широко і свідомо копіюються, часто за допомогою консалтингових компаній або бенчмаркінгових досліджень, цьому ж сприяє мобільність персоналу, який при переході з компанії до компанії переносить нові знання (інформаційні ресурси), не вимагаючи додаткових інформаційних витрат.

По-третє, слід зазначити наявність виразної тенденції до створення так званих «пустотілих компаній», які засновані на використанні механізму аутсорсингу інформаційних систем та обслуговуваних ними процесів.

По-четверте, існують також деякі парадокси, пов'язані з витратами на розвиток та функціонування інформаційних систем: дослідження компанії Форрестер Ресерч не виявило кореляції між обсягом витрат на інформаційні системи та показниками ефективності діяльності компанії. Було проаналізовано дані 291 компанії за три роки, на основі порівняння частки витрат на інформаційну систему (як відсоток від виручки) та фінансові показники діяльності (зростання доходу, прибуток на загальну вартість активів і зростання грошових потоків), і виявилось, що найгірші результати демонстрували ті компанії, у яких частка витрат на ІТ в загальному обсязі доходів була найнижчою (2,6 %), а найбільш успішні компанії мали середній показник витрат (3,3 %), ефективність компаній із найвищою часткою витрат (4,4 %) виявилася середньою [9].

Зазначимо, що такі особливості сучасної парадигми вимагають побудови системи управління, яка б мала блоки управління, спрямовані на усунення асиметрії інформації, саму інформацію та технічні засоби її обробки, технічний стан засобів інформатизації, а також стандарти та регламенти. З урахуванням вищевикладеного можна запропонувати систему управління інформаційними витратами, яку узагальнено зображено на рис. 2.

Таким чином, проведені дослідження дали змогу дійти таких висновків: по-перше, природа інформаційних витрат здебільшого носить технологічний характер; по-друге, вони обумовлені тими процесами, які протікають в Інтернет-економіці та сприяють загостренню конкуренції і зміні природи компаній; по-третє, інформаційні витрати на інновації призводять до можливості досягнення стратегічних конкурентних переваг; по-четверте, важливою складовою інформаційних витрат стають витрати на інформаційні ресурси та персонал, які повинні бути враховані в системі управління. Напрямок подальшого дослідження в цій галузі мають стати технології та інструменти управління інформаційними витратами.

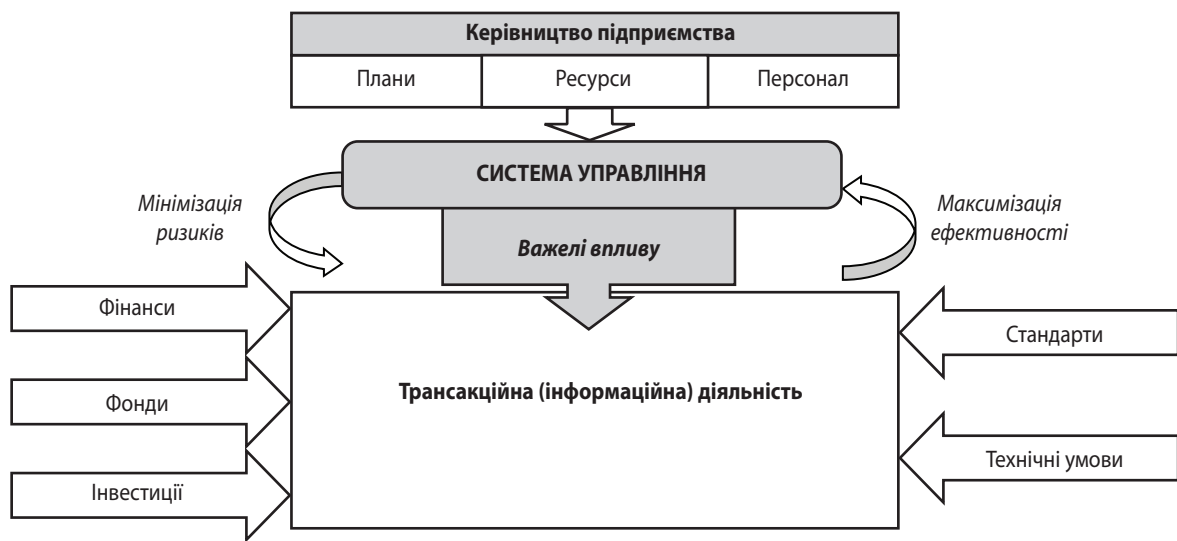

Рис. 2. Узагальнююче подання системи управління інформаційними витратами

Література: 1. Gates B. The Road Ahead, 2nd edition. New York : Penguin, 1996. – 181 p. 2. Замула О. В. Формування системи управління інформаційними витратами підприємств переробної галузі / О. В. Замула // Бізнес Інформ. – 2015. – № 4. – С. 303–310 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.business-inform.net. 3. Шигун М. М. Бухгалтерський облік трансакційних витрат: проблеми визначення поняття і класифікації / М. М. Шигун // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Міжнародний збірник наукових праць. Серія «Бухгалтерський облік, контроль і аналіз». – 2009. – С. 224–234 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eztuir.ztu.edu.ua/1641/1/26.pdf>. 4. Мартынович А. ТСО, или как управлять IT-затратами / А. Мартынович // Компьютерное обозрение [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.management.com.ua/ims/ims023.html#top>. 5. Еремін Д. Информационные технологии в Украине: Колосс на глиняных ногах [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dou.ua/lenta/articles/it-in-ukraine/>. 6. Розенберг И. Н. Информационные транзакционные затраты / И. Н. Розенберг, В. Я. Цветков // Международный журнал прикладных и фундаментальных исследований. – 2010. – № 12 – С. 160–161 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rae.ru/upfs/?section=content&op=show_article&article_id=1043. 7. Porter M. E. Strategy and the Internet // Harvard Business Review, 2001, March, p. 6616. 8. Hobbes R. Internet Timeline [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon.org/>. 9. Карр Н. Дж. Блеск и нищета информационных технологий [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lib.rus.ec/b/>. 10. Coase R. H. The Firm, the Market and the Law / R. H. Coase // University of Chicago Press Ltd. – 1990. – 215 p. 11. McAfee A. New Technologies, Old Organizational Forms? Reassessing the Impact of IT on Markets and Hierarchies / A. McAfee // Harvard Business School Working Paper 03-078, April 2003. 12. Скворцов І. Б. Моделювання системи управління економічним розвитком підприємства / І. Б. Скворцов, Н. Г. Георгіаді // Ефективна економіка : електронне наукове фахове видання Дніпровського державного аграрного університету. – 2012. – № 1 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua/?n=1&y=2012>. 13. Lynch K. Network Software: Finding the Perfect Fit. Inbound Logistics [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.inboundlogistics.com/articles/>.

References: 1. Gates B. The Road Ahead, 2nd edition. New York : Penguin, 1996, 181 p. 2. Zamula O. V. Formuvannya systemy upravlinnia informatsiynymy vytratamy pidpriemstv pererobnoi haluzi / O. V. Zamula // Biznes Inform. – 2015. – No. 4. – P. 303–310 [Electronic resource]. – Access mode : www.business-inform.net. 3. Shyhun M. M. Bukhhalterskyi oblik transaktsiinykh vytrat: problemy vyznachennia poniattia i klasyfikatsii / M. M. Shyhun // Problemy teorii ta metodologii bukhhalterskoho obliku, kontroliu i analizu. Mizhnarodnyi zbirnyk naukovykh prats. Seriya «Bukhhalterskyi oblik, kontrol i analiz». – 2009. – P. 224–234 [Electronic resource]. – Access mode : <http://eztuir.ztu.edu.ua/1641/1/26.pdf>. 4. Martynovich A. TCO, ili kak upravlyat IT-zatratami / A. Martynovich // Kompyuternoe obozrenie [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.management.com.ua/ims/ims023.html#top>. 5. Eremın D. Informatsionnye tekhnologii v Ukraine: Koloss na gliynyanykh nogakh [Electronic resource]. – Access mode : <http://dou.ua/lenta/articles/it-in-ukraine/>. 6. Rozenberg I. N. Informatsionnye tranzaktsionnye zatraty / I. N. Rozenberg, V. Ya. Tsvetkov // Mezhdunarodnyy zhurnal prikladnykh i fundamentalnykh issledovaniy. – 2010. – No. 12 – P. 160–161 [Electronic resource]. – Access mode : www.rae.ru/upfs/?section=content&op=show_article&article_id=1043. 7. Porter M. E. Strategy and the Internet // Harvard Business Review, 2001, March, p. 6616. 8. Hobbes R. Internet Timeline [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.zakon.org/>. 9. Karr N. Dzh. Blesk i nishcheta informatsionnykh tekhnologiy [Electronic resource]. – Access mode : <http://lib.rus.ec/b/>. 10. Coase R. H. The Firm, the Market and the Law / R. H. Coase. – University of Chicago Press Ltd, – 1990. –

215 p. **11.** McAfee A. New Technologies, Old Organizational Forms? Reassessing the Impact of IT on Markets and Hierarchies / A. McAfee // Harvard Business School Working Paper 03-078, April 2003. **12.** Skvortsov I. B. Modeliuvannia systemy upravlinnia ekonomichnym rozvytkom pidpriemstva / I. B. Skvortsov, N. H. Heorhiadi // Efektyvna ekonomika : elektronne naukove fakhove vydannia Dniprovskoho derzhavnoho ahrarneho universytetu. – 2012. – № 1 [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.economy.nayka.com.ua/?n=1&y=2012>. **13.** Lynch K. Network Software: Finding the Perfect Fit. Inbound Logistics [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.inboundlogistics.com/articles/>.

Інформація про автора

Лепейко Тетяна Іванівна – докт. екон. наук, професор, завідувач кафедри менеджменту та бізнесу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (пр. Науки, 9а, м. Харків, 61116, Україна, e-mail: lepeyko.tetyana@gmail.com).

Информация об авторе

Лепейко Татьяна Ивановна – докт. экон. наук, профессор, заведующая кафедрой менеджмента и бизнеса Харьковского национального экономического университета имени Семена Кузнеця (пр. Науки, 9а, г. Харьков, 61116, Украина, e-mail: lepeyko.tetyana@gmail.com).

Information about the author

T. Lepeyko – Doctor of Sciences in Economics, Professor, Head of Management and Business Department of Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics (Nauki pr., 9a, Kharkiv, 61166, Ukraine, e-mail: lepeyko.tetyana@gmail.com).

*Стаття надійшла до ред.
18.12.2015 р*